

udgøre en Trediedel af Herredet. Mod Øst er Antallet derimod stort, et enkelt Sogn, Idom, har 290 Høje. I det udstrakte Nørvang Herred er dernæst Arbejdet blevet fortsat fra tidligere Aar, og der er paabegyndt i Tyrsting Herred, hvor 6 Sogne ere gennemgaaede, saaledes at Undersøgelsen her vil kunne bringes til Ende i 1903. Fremdeles ere de resterende 3 Sogne af Stevns Herred blevne berejste, saaledes at Undersøgelsen er afsluttet. I dette sjællandske Herred med gode Jorder, der allerede fra gammel Tid have været under Dyrkning, ere Mindesmærkerne gennemgaaende stærkt medtagne eller endog ganske tilintetgjorte, som dette gælder om de fleste Egne paa Øerne. Kun i Skovstrækningerne i den nordlige Del af Stevns findes endnu betydeligere Grupper af Høje, der ved denne Lejlighed bleve kortlagte og opmaalte. Der har kunnet paavises i alt 332 Oldtidsminder eller Findesteder for Oldsager; et Antal af lidt over 100 Høje vare endnu i det væsentlige bevarede. Endelig er der i 8 Sogne i Skippinge Herred, som tidligere vare undersøgte, blevet udført Opmaalinger og Afbildninger af samtlige endnu bevarede Stenalderes Monumenter, deriblandt mange anselige. Dette Arbejde, der var det eneste, der stod tilbage i Skippinge Herred, er udført af Kaptajn A. P. Madsen. Efter Begæring af Skovreguleringen er der foretaget en Besigtigelse af Mindesmærker i nordsjællandske Skove, og der er ført Tilsyn med Baneanlægget mellem Fjerritslev og Thisted.

III.

Som i det enkelte angivet i nedenstaaende Fortegnelse er der foretaget Undersøgelse af i alt 93 Høje, Stengrave og Fundpladser af meget forskellig Art, hvorefter Indberetning er fremkommen til Museet, oftest med udtrykkelig Begæring om, at en Undersøgelse maatte finde Sted. Ved et og andet Punkt har man kunnet indskrænke sig til en Besigtigelse; paa flere Steder er der kun blevet udført en mindre Gravning; men oftest har der maattet foretages en fuldstændig Undersøgelse, der ikke sjældent blev meget omfattende. Som i tidligere Aar have Kaptajn A. P. Madsen og Lærerne S. Andersen, Vester Alling, og Frode Kristensen, Tørring, medvirket ved Udgravningerne, der i øvrigt ere foretagne ved Nationalmuseets Mænd.

En særlig Betydning havde Undersøgelsen paa Trundholm ved Nykøbing p. S., hvor det mærkelige Solbillede fra Bronzealderen var truffet ved Mosens Pløjning. Dette Fund, der hører til det vigtigste, som nogen Sinde er fremkommet i Danmark, er allerede blevet publiceret i Nordiske Fortidsminder, hvorfra det er gaaet over i Udlandets Litteratur. Et Fund fra den ældste Stenalder, forud for Skaldyngernes Tid, fremkom ved Skottemarke paa Lolland; det var af megen Vigtighed, idet der forud kun havdes et eneste Fund, fra Mullerup ved Slagelse, fra denne allerældste, først nylig opdagede Periode af Stenalderen; dog var det ikke meget rigt og derfor ikke af lignende Betydning som det ældre Fund. Ved Smerup paa Thyholm aabnedes en Grav fra den ældre Bronzealder, der ved sit Indhold og navnlig ved den ualmindelig smukke og fuldstændige Maade, hvorpaa alt var bevaret uforstyrret, som det efterlodes i Oldtiden, gav en af de heldigste Undersøgelser, som endnu ere foretagne. Saa meget mere maa det fremhæves, som dette vigtige Fund alene skyldes Finderens hele Adfærd. En ung Mand, Jens Sloth, Søn af Gaardejer Kr. Odgaard, standsede straks Gravningen, da han stødte paa Kamret, skønt han saa det velbevarede Bronzesværd ligge frit ovenpaa Laget af brændte Ben. Han rørte eller forstyrrede intet, men tildækkede Fundet og gav Museet Underretning. Samtlige Breve i denne Sag fortjente at trykkes som Vidnesbyrd om den Forstaaelse af Oldtidsminderens Betydning og den Iver for deres Bevaring, der findes ude i Befolkningen.

En Del større Undersøgelser har været Fortsættelser fra tidligere Aar, idet Midlernes Begrænsning og andre, uopsættelige Arbejder nødte til en Fordeling over flere Aar. For fjerde Gang er der saaledes blevet gravet ved Lisbjerg, Vester Lisbjerg Herred, men nu tillige afsluttet med henved 100 Grave, hvoraf Halvdelen i 1902. Det er blevet et ganske fortrinligt Fund og tillige det første, der er fremkommet paa en større Gravplads fra den romerske Periode. Sammen med beslægtede Fund har det været forelagt i et Møde i Oldskriftselskabet, og det vil komme til at danne Hovedpartiet i en Publikation over de hidtil utilstrækkelig kendte Gravpladser i Jylland fra de første Aarhundreder efter Chr. Paa en Plads ved Vissing, Sønderhald Herred, er der blevet gravet paa 3die Aar, og herved er der naaet saa vidt, at denne